

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»

Факультет природничих наук

Кафедра агрохімії і ґрунтознавства

СИЛЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Рослинництво»

Освітня програма – Агрономія

Спеціальність – 201 Агрономія

Галузь знань – 20 Аграрні науки та продовольство

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 2 від “11” 09. 2019 р.

м. Івано-Франківськ - 2019

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Рослинництво
Викладач (-і)	Турак Оксана Дмитрівна
Контактний телефон викладача	0672914141
E-mail викладача	makarchuk@ukr.net
Формат дисципліни	обов'язкова
Обсяг дисципліни	6 кредитів ECTS, 180 год., з них: 36 год. лекційних, 16 год. практичних та 12 год. лабораторних занять, 116 год. самостійна робота, вид контролю – екзамен.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	кожний місяць 2 години
2. Анотація до курсу	
«Рослинництво» є навчальною дисципліною, яка передбачена нормативною частиною освітньої програми фахівців освітнього рівня «бакалавр» і формує у студентів знання та уміння із проведення технологічних заходів для максимальної реалізації біологічного потенціалу урожайності вирощуваних культур.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Метою дисципліни є формування у майбутніх фахівців технологічної підготовки по виробництву продукції рослинництва. Вона базується на знаннях про рослини польової культури, особливостях їх росту і розвитку, вимогах до факторів природного середовища, сучасних прийомах і технологіях вирощування високих врожаїв найкращої якості при найменших затратах праці і коштів. Спирається на такі теоретичні дисципліни як фізика, хімія, ботаніка, фізіологія рослин, ґрунтознавство, метеорологія, мікробіологія і тісно пов'язана з агрономічними дисциплінами: землеробством, агрохімією, селекцією та насінництвом, механізацією с.-г виробництва, зберіганням та переробкою с.-г продукції.</p> <p>Завдання рослинництва полягає в забезпеченні фізіологічних потреб населення високоякісною продукцією харчування, тваринництва – кормами, переробної промисловості - сировиною.</p>	
4. Результати навчання (компетентності)	

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- ✓ стан і перспективи розвитку рослинництва;
- ✓ значення, морфологічні і біологічні особливості польових культур,
- ✓ сучасні технології вирощування культур, включаючи інтенсивні;
- ✓ шляхи і способи покращення якості сільськогосподарської продукції;
- ✓ скорочення затрат праці і засобів при вирощуванні урожаю.

вміти:

- ✓ планувати і організовувати виконання робочих процесів у рослинництві з використанням сільськогосподарської техніки, добрив та пестицидів,
- ✓ планувати виробництво якісної, екологічно чистої продукції з мінімальними енергетичними і трудовими затратами при максимальному виході її за одиницю часу на одиниці площі,
- ✓ впроваджувати сортові, інтенсивні, енерго- і ресурсозберігаючі екологічно доцільні технології;
- ✓ застосовувати своєчасну і ефективну сортозаміну польових культур і раціональне їх розміщення в сівозміні, спрямоване на поліпшення умов вирощування;
- ✓ вміти поєднувати інтенсивне виробництво рослинницької продукції з комплексом агротехнічних, агрохімічних і меліоративних заходів щодо збереження та відтворення родючості ґрунту і виробництва рослинницької продукції на базі сучасної досконалої і високопродуктивної сільськогосподарської техніки та високоефективної її експлуатації;
- ✓ запобігати втратам врожаю під час його вирощування, збирання і перевезення;
- ✓ користуватися оперативною інформацією для своєчасного і якісного проведення комплексу сільськогосподарських робіт, запобігання виникненню і ліквідація негативних ситуацій в процесі виробництва рослинницької продукції.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – 6 кредитів ECTS, 180 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	36
практичні заняття	16
лабораторні заняття	12
самостійна робота	116

Ознаки курсу

Семестр	Спеціаль-ність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
VI, VII	201 Агрономія	3,4 курс ОР «бакалавр»	обов'язковий

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Літера тура	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Рослинництво як галузь	Лекція	1-10	Ознайомитись із	0	

сільськогосподарського виробництва.			особливостями розвитку рослинництва на Україні, зміни в структурі посівних площ, урожайність с.-г культур, рівень виробництва і якість с.-г продукції за останні роки. Досягнення науки та передового досвіду. 2 год.		1-й тиждень навчання
Еколого-біологічні основи рослинництва.	Лекція	1-16	Ознайомитись із еколого-біологічними основами рослинництва 2 год.	0	2-й тиждень навчання
Класифікація польових культур	Практичне заняття	15,16	Вивчити класифікацію польових культур. 2 год.	2	
Агробіологічні основи інтенсифікації рослинництва.	Лекція		Ознайомитись із поняттям і змістом технології вирощування сільськогосподарських культур. 2 год.	0	3-й тиждень навчання
Екологічні особливості польових культур. Біологічні особливості польових культур.	Практичне заняття	12, 15	Розглянути та вивчити екологічні та біологічні особливості польових культур. 2 год.	2	
Агротехнічні основи рослинництва.	Лекція		Ознайомитись із агротехнічними основами рослинництва. 2 год.	0	4-й тиждень навчання
Зернові хліба першої групи.	Практичне заняття	12,15, 16	Розглянути та вивчити морфологічну будову органів зернових злаків. Ріст і розвиток зернових злакових культур. Ботанічна,	2	

			морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика видів і різновидностей хлібів першої групи. 2 год.		
Основи програмування врожаїв сільськогосподарських культур.	Лекція		Ознайомитись із основними законами землеробства і рослинництва, їх використання під час програмування врожайності. Основні принципи програмування.. 2 год.	0	5-й тиждень навчання
Зернові хліба другої групи. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика видів і різновидностей.	Практичне заняття		Розглянути та вивчити ботанічну, морфологічну, еколого-біологічну і господарську характеристику видів і різновидностей зернових хлібів другої групи. 2 год.	2	
Зернові культури.	Лекція		Ознайомитись із загальною характеристикою зернових культур. 2 год.	0	6-й тиждень навчання
Державний контроль за якістю насіння	Лабораторне заняття		Розглянути та вивчити показники якості насіння. 2 год.	2	
Зернові хліба першої групи.	Лекція		Ознайомитись із значенням, походженням, поширенням культур (пшениця озима, жито озиме, тритікале, овес, ячмінь), їх еколого-біологічними особливостями.		7, 8-й тиждень навчання

			Технологією вирощування. 4 год.		
Діагностика стану озимини в зимовий період.	Лабораторне заняття	12-16	Розглянути та вивчити методи відбору монолітів, для оцінки стану рослин у зимовий період. 2 год.	2	7 -й тиждень навчання
Зернові хліба другої групи.	Лекція	1-20	Ознайомитись із значенням, походженням, поширенням культур (кукурудза, гречка, сорго, просо), їх еколого-біологічними особливостями. Технологією вирощування. 4 год.	2	9,10 -й тиждень навчання
Ячмінь. Вивчення морфологічних особливостей та різновидностей ячменю	Лабораторне заняття	10-16	Розглянути та вивчити морфологічні особливості та різновидності ячменю 2 год.	0	8-й тиждень навчання
Зернобобові культури	Лекція	1-24	Ознайомитись із значенням, походженням, поширенням культур (горох, соя, квасоля, кормові боби, люпин), їх еколого-біологічними особливостями. Технологією вирощування. 4 год.	2	11, 12-й тиждень навчання
Зернобобові культури. Загальна характеристика зернових бобових культур. Ботанічна, морфологічна, еколого-біологічна і господарська характеристика основних зернобобових культур.	Практичне заняття	10,12	Розглянути та вивчити ботаніко морфологічні, еколого-біологічна характеристика зернобобових культур. 2 год.	0	9-й тиждень навчання

Коренеплоди	Лекція	1-24	Ознайомитись із народно-господарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування <i>кормових буряків, моркви, турнепсу.</i> 2 год.	0	13-й тиждень навчання
Соя – систематика та морфологія рослин. Квасолі – види та різновидності	Лабораторне заняття	12,16	Розглянути та вивчити систематику, морфологію, види та різновидності квасолі, сої. 2 год.	2	9-й тиждень навчання
Бульбоплоди.	Лекція	1-24	Ознайомитись із народно-господарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування картоплі, земляної груші. 2 год.	0	14-й тиждень навчання
Коренеплоди. Морфологічні особливості і анатомічна будова коренеплідних рослин. Ріст і розвиток, еколого-біологічні та господарські особливості коренеплодів	Практичне заняття	15,16	Розглянути та вивчити ріст і розвиток, еколого-біологічні та господарські особливості коренеплодів. 2 год.	2	10-й тиждень навчання
Баштанні культури.	Лекція		Ознайомитись із народно-господарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування	0	15-й тиждень навчання

			гарбузів, кавунів, кабачків. 2 год.		
Бульбоплоди. Ботаніко-морфологічні, еколого-біологічні і господарські особливості бульбоплодів	Практичне заняття		Розглянути та вивчити ботаніко-морфологічні, еколого-біологічні і господарські особливості бульбоплодів. 2 год.	2	11-й тиждень навчання
Технічні культури.	Лекція		Ознайомитись із народно-господарським значенням, поширенням еколого-біологічними особливостями та технологіями вирощування <i>цукроносних, олійних, ефіроолійних, прядивних, ароматичних, лікарських культур</i> 6 год.	0	16-й тиждень навчання
Картопля – систематика та морфологічні ознаки, будова бульб.	Лабораторне заняття	12,16	Розглянути та вивчити систематику та морфологічну і ознаки, будова бульб картоплі. 2 год.	2	12-й тиждень навчання
Технічні культури. Ботанічна, морфологічна, анатомічна характеристика технічних культур. Еколого-біологічні та господарські особливості технічних культур та райони їх вирощування.	Практичне заняття	15,16, 21,24	Розглянути та вивчити ботанічну, морфологічну, анатомічну характеристику технічних культур, їх еколого-біологічні та господарські особливості. 2 год.	2	17-й тиждень навчання
Соняшник культурний – підвиди, групи та різновидності. визначення панцирності соняшника. Коноплі, бавовник – систематика та морфологічні ознаки.	Лабораторне заняття	12,17, 18,22	Розглянути та вивчити підвиди, групи та різновидності. визначення панцирності соняшника, систематику та морфологічні ознаки	2	13-й тиждень навчання

			коноплі, бавовник. 2 год.		
6. Система оцінювання курсу					
Загальна система оцінювання курсу	50 балів студенти отримують під час проведення практично-лабораторних занять; 50 балів студент отримує за складання екзамену.				
Вимоги до письмової роботи	Екзаменаційний білет містить описові завдання. Після написання роботи проходить усний захист (за потреби).				
Практично-лабораторні заняття	Кожне заняття оцінюється в 2 бали, додаткові бали студент може отримати за оформлення і презентацію індивідуального завдання. Без захисту індивідуальної роботи студент не допускається до здачі екзамену.				
Умови допуску до підсумкового контролю	Під час навчання на практично-лабораторних заняттях отримати не менше 25 балів, а також, обов'язково захистити індивідуальну роботу згідно обраної тематики.				
7. Політика курсу					
Регулярне відвідування аудиторних занять, активна участь в обговоренні розглянутих питань, відпрацювання пропущених занять в назначений викладачем час з дозволу деканату.					
9. Рекомендована література					
<p>1. Алімов Д.М., Шелестов Ю.В. Технологія виробництва продукції рослинництва. Практикум: Навчальний посібник. –К.: Вища школа, 1994. – 281 с.</p> <p>2. Д.Шпаар, С.Каленська та ін. Зерновые культуры. Выращивание, уборка, доработка и использование. - ДЛВ. Агродело. Москва 2008. – Т.1 - 335 ст.</p> <p>3. Д.Шпаар, С.Каленська та ін. Зерновые культуры. Выращивание, уборка, доработка и использование. - ДЛВ. Агродело. Москва 2008. – Т.2. - 323 с.</p> <p>4. Зінченко О. І. Рослинництво / О. І. Зінченко, В. Н. Салатенко, М. А. Білоножко. – К.: Аграр. освіта, 2001. – 591 с.</p> <p>5. Зінченко О.І., А.В.Коротєєв, С.М.Каленська та ін.. Рослинництво / Практикум. - Вінниця: Нова Книга. – 2008. – 536 с.</p> <p>6. Зінченко О.І., А.В.Коротєєв, С.М.Каленська, Г.І.Демидась, В.Ф.Петриченко, В.Н. Салатенко, М.І.Федорчук, В.М.Ткачук, В.Я. Білоножко Рослинництво / Практикум (лабораторно-практичні заняття).- Вінниця: Нова Книга. – 2010. – 536 с.</p> <p>7. Інноваційні ресурсозберігаючі технології вирощування ріпаку. /За ред.. Д.І. Мазоренка; Г.Є. Мазнева.- Харків: «Майдан», - 2008. – 143 с.</p> <p>8. Каленська С.М., Шевчук О.Я., Дмитришак М.Я., Козяр О.М., Демидась Г.І. Рослинництво / За ред. О.Я.Шевчука. – К.: НАУУ, 2005. – 502 с.</p> <p>9. Комплексна механізація виробництва зерна: Навчальний посібник / В.Д. Гречкосій, М.Я. Дмитришак, Р.В. Шатров, В.А. Мокрієнко. – К.: ТОВ "Нілан-ЛТД",</p>					

2012 – 288 с.

10. Лихочвор В.В. Рослинництво. Технології вирощування сільськогосподарських культур: навч. посібник / В. В. Лихочвор. – К., 2004. – 800 с.
11. Морфологія, біологія, господарська цінність пшениці / під ред. В. В. Шелепова. – Миронівка, 2004. – 526 с.
12. Мостіпан М. І. Рослинництво. Лабораторний практикум .– Кіровоград : видавець – Лисенко В.Ф., 2015. – 320 с.
13. Петров П. В. Агротехнологія і технологічні карти вирощування сільськогосподарських культур : навч. посіб. / Петров П. В., Посполітак Т. Є., Юркевич Є. О. – К. : Аграрна освіта, 2009. – 268 с.
14. Рожков А. О. Яра пшениця у Східному Ліссестепу України: монографія / А.О. Рожков; за ред. М. А. Бобро. – Х.: Майдан, 2010. – 232 с.
15. Рослинництво, лабораторно-практичні заняття: Навчальний посібник для аграрних ВЗО II – IV рівнів акредитації / Бобро М.А., Алімов Д.М., Білоножко М.А., - К.: Урожай, 2001. - 285 с.
16. Рослинництво. Лабораторно-практичні заняття / За ред. М.А.Бобро та ін. - К.: Урожай, 2001. – 382 с.
17. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття /За ред.М.Л. Бобро, М.А.Танчика, Д.М.Агсімова — К.: Урожай, 2001.-С . 129-139.
18. Танчик С.П., Дмитришак М.Я. Алімов Д.М., Мокрієнко В.А. і ін. Технології виробництва продукції рослинництва.. Підручник .- К.: Видавничий дім “Слово” , 2008. – 1000 с.
19. Танчик С.П., Дмитришак М.Я. Мокрієнко В.А., Дудченко В.М. Технології сільськогосподарського продукції. Книга 1. Технології виробництва продукції рослинництва. Підручник. – К.: Видавничий дім “Слово”, 2012 . – 704 с.
20. Технологія виробництва продукції рослинництва: навч. посіб.Ч.1 / [Мельник С.І., Муляр О.Д., Кочубей М.Й., Іванцов П.Д.]. К. : Аграрна освіта, 2010. – 282 с.
21. Технологія виробництва продукції рослинництва: навч. посіб.Ч.2 / [Мельник С.І., Муляр О.Д., Кочубей М.Й., Іванцов П.Д.]. К. : Аграрна освіта, 2010. – 405 с.
22. Фурсова Г. К. Соняшник: систематика, морфологія, біологія: навч. посібник / Г. К. Фурсова. – Х., 1997. – 126 с.
23. Фурсова Г.К., Фурсов Д.І., Сергєєв В.В. Рослинництво: лабораторно-практичні заняття Ч. II. Технічні та кормові культури. Навчальний посібник./ За ред. Г.К. Фурсової. - Харків: ТО Ексклюзив, 2004, 2008.- 356 с.
24. Цукрові буряки (вирощування, збирання, зберігання). Д. Шпаар., Д. Дрегер., С. Каленська та ін.. Під ред.. Д. Шпаара. – К.: ННЦ ІАЕ., 2005.-340 с.

Викладач _____ **О.Д.Турак**